

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА СТУДЕНТІВ-РЕАБІЛІТОЛОГІВ В УМОВАХ ДП «ОЛІМПІЙСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-СПОРТИВНИЙ ЦЕНТР»

Капралов Сергій, Лянной Юрій

ДП «Олімпійський навчально-спортивний центр», м. Київ

Товариство з обмеженою відповідальністю «Центр Капралова»

Інститут фізичної культури

Сумського державного педагогічного університету ім. А. С. Макаренка

Анотація. Стаття присвячена виробничій практиці студентів-реабілітологів в умовах ДП «ОНСЦ». Особливість виробничої практики полягає в тому, що студенти-практиканти після засвоєння матеріалу самостійно проводили більшість фізреабілітаційних процедур. Аналіз анкетних даних, відгуки провідних спортсменів, а також результати їх виступів на змаганнях підтверджують ефективність реабілітаційних методик, які удосконалені С.Ю. Капраловим і застосовуються у реабілітаційному відділенні ДП «ОНСЦ» та увійшли в основу спеціального курсу «Фізична реабілітація спортсменів високого класу» у ІФК СумДПУ ім. А.С. Макаренка. Розглядаються можливості підготовки і працевлаштування фізичних реабілітологів у відповідних навчально-спортивних центрах для забезпечення процесу відновлення і покращення робото спроможності спортсменів.

Ключові слова: фізична реабілітація, професійна підготовка, спортсмени.

Постановка проблеми. Під час аналізу літературних джерел з фізичної реабілітації виявлена відсутність будь-якої інформації щодо проходження практики студентами-реабілітологами зі спортсменами, що є необхідною умовою якісного опанування та формування у студентів вмінь і навичок для здійснення фізичної реабілітації спортсменів високого класу у відповідних спеціалізованих закладах. У зв'язку з цим виникла необхідність створити студентам з фізичної реабілітації відповідні умови для оволодіння практичними вміннями і навичками у реабілітації спортсменів високого класу під час організації їх стажування в спеціалізованих закладах.

Мета. Удосконалити професійну підготовку студентів з фізичної реабілітації та перевірити ефективність методик спеціального курсу «Фізична реабілітація спортсменів високого класу» під час їх стажування в умовах Державного підприємства «Олімпійський навчально-спортивний центр» (ДП «ОНСЦ», Конча-Заспа, м. Київ).

Організація досліджень. З метою вдосконалення професійної підготовки фізичних реабілітологів після впровадження спеціального курсу «Фізична реабілітація спортсменів високого класу» ректором Ф.М. Лиманом і завідувачим кафедри «Фізична реабілітація», к.п.н., доцентом Ю.О. Лянным на ім'я генерального директора ДП «ОНСЦ» Л.Й. Смелаша, головного лікаря медико-відновлювального центру (МВЦ) Я.Г. Бубеса та завідувачого реабілітаційним відділенням МВЦ, к.н.ф.в.с., доцента С.Ю. Капралова були направлені відповідні листи з проханням прийняти студентів-фізреабілітологів Сумського державного педагогічного університету (СумДПУ)

ім. А.С. Макаренка і забезпечити їм умови для проходження виробничої практики.

Під керівництвом С.Ю. Капралова вперше за тридцятирічну історію ДП «ОНСЦ» на базі реабілітаційного відділення було організовано та проведено п'ять виробничих практик протягом 3—5 тижнів для студентів і магістрантів спеціальності «Фізична реабілітація» Інституту фізичної культури (ІФК) СумДПУ ім. А.С. Макаренка (перша — з 3 лютого по 24 березня 2006 р., друга — з 24 квітня по 26 травня 2006 р., третя — з 2 жовтня по 1 листопада 2006 р., четверта — з 26 лютого по 21 березня 2007 р., п'ята — з 12 листопада по 12 грудня 2007 р.). Враховуючи недоліки попередніх виробничих практик, коли через велику кількість студентів неможливо було якісно здійснювати навчання, в ДП «ОНСЦ» для забезпечення індивідуального підходу та якісного навчання залучали невеликі групи студентів і магістрантів денної форми навчання.

Під час відбору на стажування перевага віддавалася тим студентам, які проявляли ініціативу і професійну зацікавленість під час лекційних і практичних занять за програмою авторського спецкурсу «Фізична реабілітація спортсменів високого класу», з урахуванням їх творчих, неординарних здібностей. Рейтинг загальної успішності студентів не враховувався, що створило рівні умови для всіх студентів та внесло в дане стажування певну новизну.

У програмі реабілітації під час стажування використовувалися карти-анкети для хворих та спортсменів [С.Ю. Капралов, 1996, 2004], які містять психологічні і морфо-фізіологічні показники, що об'єктивно відображають і дають змогу поетап-

но фіксувати динаміку їх стану здоров'я під впливом комплексної реабілітації.

Результати дослідження та їх обговорення. Мотиваційним фундаментом стажування для практикантів виступила можливість у наданні фізреабілітаційної допомоги призерам та переможцям Олімпійських ігор, чемпіонатів світу, Європи, України, що створювало стимулюючий ефект для здійснення професійної діяльності і сприяло їх зацікавленому ставленню до обраної професії фізичного реабілітолога.

В основу виробничої практики покладено вивчення і застосування авторських методик С.Ю. Капралова, які з 2004 р. впроваджені на базі реабілітаційного відділення МВЦ ДП «ОНСЦ» в збірних командах України зі спортивної гімнастики, вільної і греко-римської боротьби, легкої та важкої атлетики, дзюдо, джиу-джитсу, самбо, тхеквандо, боксу, фехтування та ін. Особливо ефективним було застосування цих методик у студентській збірній команді України з футболу на XXII Універсіаді в м. Дегу (Південна Корея, 2003 р.), в тренувальному і відновлювальному процесі чоловічої і жіночої збірних команд України зі спортивної гімнастики при підготовці до Олімпійських ігор в м. Афіни (Греція, 2004 р.) і на XXXVIII чемпіонаті світу зі спортивної гімнастики в м. Мельбурні (Австралія, 2005 р.), з футболістами юнацької «U-19» та молодіжної «U-21» збірних команд України на різних міжнародних турнірах, в підрозділі спеціального призначення «Вітязь» (Росія, 2006 р.), під час проведення I Міжнародного чемпіонату з Велнес-масажу (м. Москва, Росія, 2007 р.), на якому автор був одним із переможців та ін. Серед спортсменів, які застосовували авторські методики є чемпіони і призери Олімпійських ігор, чемпіонатів світу, Європи, Кубка світу, України, абсолютні чемпіони і призери України, Росії, Казахстану, Молдови та ін. Даний науково-методичний матеріал зібраний автором протягом декількох років під час його професійної діяльності на посадах масажиста різних футбольних збірних команд України, масажиста та лікаря чоловічої і жіночої команд України зі спортивної гімнастики, завідуючого реабілітаційним відділенням ДП «ОНСЦ».

Відмінність виробничої практики полягала в тому, що практиканти після засвоєння матеріалу самостійно проводили більшість фізреабілітаційних процедур зі спортсменами, тренерами, співробітниками ДП «ОНСЦ». Це в свою чергу значно покращило роботу реабілітаційного відділення, збільшило кількість осіб, яким була надана кваліфікована реабілітаційна допомога.

На відміну від першої практики, де основна увага приділялась вивченню різних видів ручного масажу та використанню інструментального маса-

жу, під час проведення другої, а тим більш третьої, четвертої та п'ятої практики було значно розширено обсяг вивчення різноманітних реабілітаційних методик. Крім цього, вони вивчали різні засоби і методи реабілітації за допомогою перегляду навчальних відеофільмів відомих фахівців із «Суджок» терапії (Пак Чже Ву), класичного (А.А. Бірюков, П.М. Левашов) та російського SPA-масажу (А.І. Сирченко), рефлекторного масажу стоп, тайського масажу (школа О. Земської), мануальної терапії (В.В. Дубровський), методу «Шіатцу», лікувальної гімнастики (методика Левіта, Тоні Літла) та ін., що значно підвищило їх професійну кваліфікацію та позитивно вплинуло на навчальний процес практики.

Про це свідчать результати проведеної роботи. Так під час першої практики було відпущено 831 процедуру та 1204 одиницю, під час другої — відповідно 1324 та 1768, при наявності однакової кількості практикантів (4 студента та 4 магістранта). Під час проведення третьої практики відпущено 739 процедур та 1006 одиниць, четвертої — відповідно 586 та 763 (по 2 магістранта, таблиця 1, мал. 1). Якщо під час першої практики в середньому один практикант виконував 208 процедур та 301 одиницю (в середньому 7 процедур та 10 одиниць за один робочий день), то під час другої — відповідно 331 процедуру і 442 одиниці (в середньому 5 процедур та 21 одиниця за один робочий день), третьої — 370 процедур та 503 одиниці (в середньому 16 процедур та 22 одиниці за один робочий день), четвертої — 294 процедури та 383 одиниці (в середньому 18 процедур та 24 одиниці за один робочий день) (таблиця 1, мал. 2, 3).

Деяке зниження кількості процедур і одиниць виконаних в середньому кожним студентом та за день одним студентом під час п'ятої практики у порівнянні з 2, 3 і 4 практиками спостерігалось тому, що під час практики вони проходили п'ятиденне навчання по роботі масажного ліжка у центрі «NUGA BEST» та допомагали керівнику практики проводити курси підвищення кваліфікації для масажистів вищої та першої ліги федерації футболу України. У порівнянні з першою практикою, на наступних значно збільшилась кількість пацієнтів, саме тому урізноманітнилиась кількість скарг, симптомів та захворювань (від 28 до 42 різних діагнозів).

Особлива увага при вивченні та застосуванні реабілітаційних засобів та методик приділялася комплексному підходу. Спочатку разом з керівником практики на основі карт-анкет розробляли програму реабілітації, яку вони потім виконували (фото 1). Вона полягала у проведенні консультацій, фізреабілітаційних процедур з використанням голчастих аплікаторів (голчаста шапочка, «Градiєнт»,

«Рельєф-квадрат», фото 2, «Рельєф-хвиля»; близько 100 моделей, С.Ю. Капралов, І.О. Скіба та ін., реєстраційний № 200509061 від 26.09.2005, «Стопи Капралова», фото 3, голчастий валик «Суглоб» з насадкою, фото 4, 5 та ін.), авторських методик інструментального масажу та самомасажу дерев'яними, ебонітовими, металевими масажерами («Подвійний суглоб», «Подвійна печатка», «Подвійна каталка», «Універсальна каталка», «Універсальний ебоніт», фото 5, «Бочка», «Ебоніт з нефритом», «Тетраком», ебонітовий «Коректор хребта», «Тангетка», «Станок-2», кольорова «Шия», фото 6), спіралевидне кільце (фото 7, С.Ю. Капралов, І.О. Скіба, 2004-2007), ручного (з елементами класичного, лікуваль-

ного, рефлекторного, фото 8, ароматерапевтичного, фото 9, тайського, російського SPA, баночного та ін. масажу) в дві, чотири (фото 8), шість, вісім, (фото 9) рук; різних лікувальних та розігріваючих мазей (фото 10), тракційного релакс-мату (фото 3); авторських методик спеціальної розминки в збірних командах України з метою профілактики травматизму (фото 11) та відновлення в умовах сауни (фото 12); «Су-Джок» терапії (система «Людина» та «Комахи», «Міні-система», «Твіст-терапія», «Кольоротерапія», «Насіннотерапія», прижигання, фото 13), спеціальних тренажерів «Горбунок», «Профілактор Євмінова», циклічних тренажерів

Фото 1

Фото 2

Фото 3

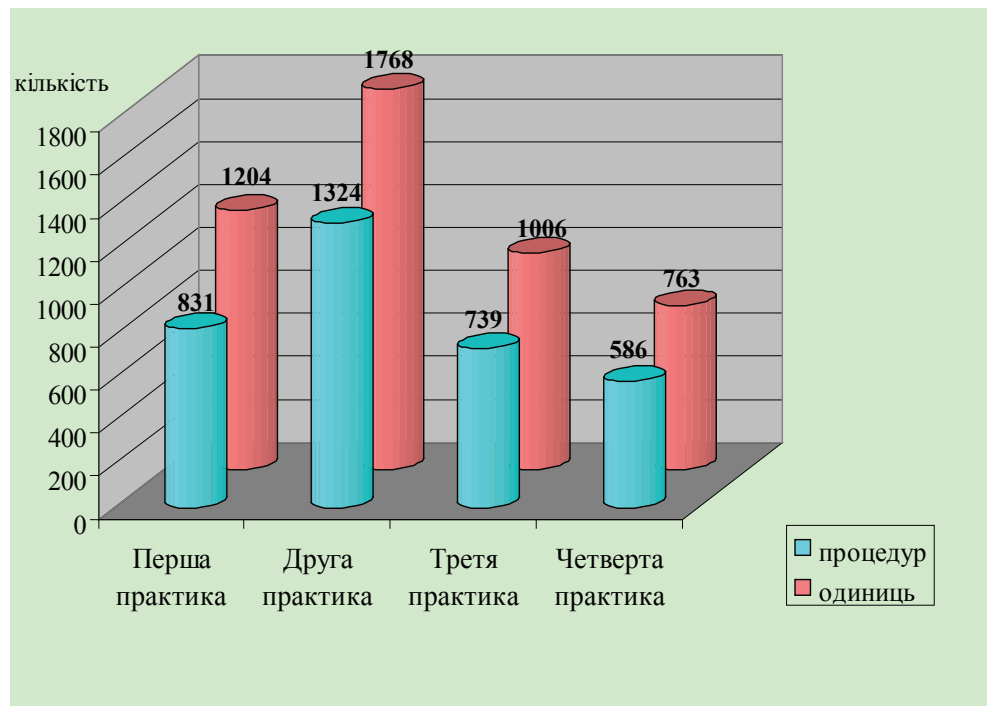

Рис. 1. Кількість відпущених процедур та одиниць під час проведення чотирьох виробничих практик

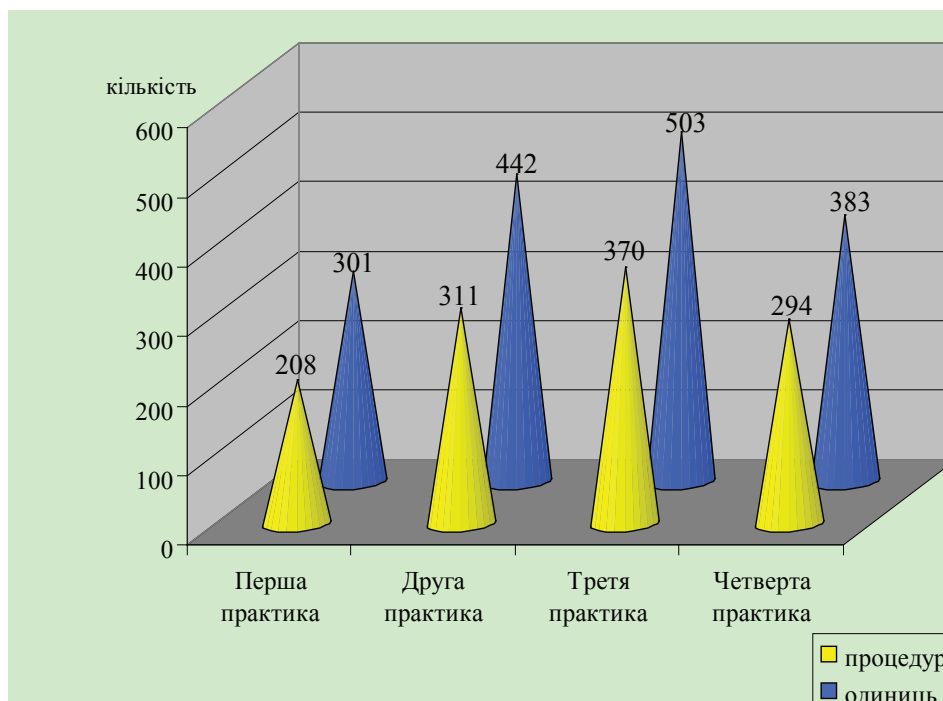

Рис. 2. Кількість відпущених процедур та одиниць в середньому одним студентом під час проведення чотирьох виробничих практик

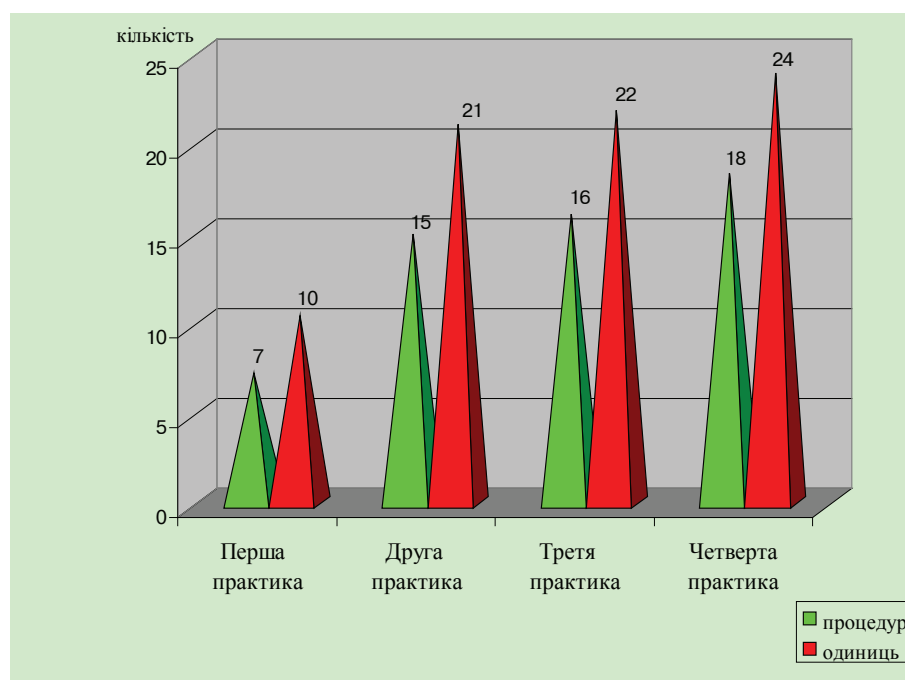

Рис. 3. Кількість відпущених процедур та одиниць в середньому одним студентом за 1 день під час проведення чотирьох виробничих практик

та вібротренажерів; водолікувальних процедур «Підводний душ-масаж», «Перлинно-озонові ванни», «Чотирьохкамерні гальванічні ванни», «Душ Шарко», «Лазар-душ»; ароматерапії, спеліотерапії

(соляної кімнати), елементів мануальної терапії, рефлексотерапії, лікувальної гімнастики для різних відділів хребта, при порушеннях постави, сколіозі, плоскостопості, переломах та ін.

Фото 4

Фото 5

Фото 6

Фото 7

Фото 8

Фото 9

Фото 10

Фото 11

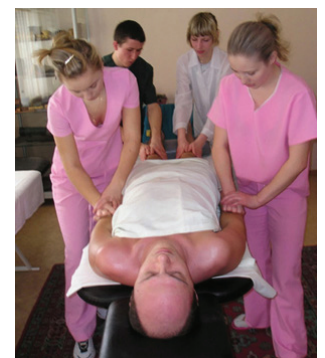

Фото 12

Практиканти також брали участь у проведенні спільних досліджень з лабораторією Державного науково-дослідного інституту фізичної культури та спорту України.

За останній час С.Ю. Капралову для апробації зі спортсменами збірних команд України надані сучасні реабілітаційні тренажери та прилади (наприклад, фотонні матриці Коробова «Барва», фото 1, 14, японське масажне крісло «Гібрид» Family, фото 14, масажер свінг-машина «Рибка» — SN AW-96009, тренажери для стоп SN LF11B-18 з інфракрасним випромінюванням та SN LF03B-23 — роликотий) та нові ефірні масажні масла та суміші для сауни серії «Original АТОК». Це в свою чергу дозволить

розширити практичний досвід майбутніх фізреабілітологів, що значно підвищить їх професійну кваліфікацію та позитивно вплине на навчальний процес практики.

Відмінність даних виробничих практик полягала у тому, що кожен практикант обов'язково повинен був після закінчення робочого часу пройти процедури, що проводяться у реабілітаційному відділенні, та відчути ефект від їх застосування безпосередньо на собі.

Створені умови сприяли не тільки підвищенню кваліфікації реабілітологів, а й серйозному ставленню до них спортсменів, тренерів та співробітників ДП «ОНСЦ». Якщо на першій та другій практиці до

Фото 13

Фото 14

Фото 15

них було відношення як до масажистів, то третя і особливо четверта та п'ята практики загалом змінила стан речей в цьому плані. По-перше, їх більше не називали масажистами, а тільки реабілітологами, по-друге — до них на реабілітацію вистроювалися черги, по-третє — керівництво ДП «ОНСЦ» планує забезпечити їх робочими місцями в реабілітаційному відділенні, по-четверте — Р. Маслов отримав посаду «Тренер-масажист збірної команди України з легкої атлетики», А. Карпенко постійно приймає участь у зборах чоловічої збірної команди України з вільної боротьби, та інші студенти періодично викликаються до чоловічої збірної команди України з важкої атлетики, по-п'яте — третя практика була вже організована за ініціативою керівництва ДП «ОНСЦ», по-шосте — отримані позитивні відгуки за надану фізреабілітаційну допомогу під час підготовки до чемпіонату Європи та світу, міжнародних та всеукраїнських змагань від спортсменів та тренерів зі спортивної гімнастики, дзюдо, тхеквандо, самбо та ін., зокрема, спортивна гімнастика — олімпійського чемпіона Валерія Гончарова, чемпіонки світу 2006р. Ірини Краснянської, абсолютного чемпіона Європи 2006р. у багатоборстві серед юнаків Миколи Куксенкова, чемпіона міжнародних

змагань Сергія Вальцева, головного тренера чоловічої збірної команди України зі спортивної гімнастики А.П. Шемякіна, головного тренера чоловічої збірної команди України з дзюдо А.М. Калинського та ін.

З 12 листопада по 12 грудня 2007 р. вперше на виробничу практику приїхали три магістранти заочної форми навчання. Крім вищезгаданих методик, вони пройшли лекційний курс щодо використання масажного ліжка «NUGA BEST», який провів автор цього пристрою.

Беручи до уваги попередні виробничі практики керівництво ДП «ОНСЦ» запропонувало ректору СумДПУ ім. А.С. Макаренка, професору Ф.М. Ляману та директору ІФК, професору Ю.О. Лянному, щоб з магістрантами стаціонару на практику обов'язково приїжджали й заочники. Після закінчення стажування в основній групі був зафіксований високий рівень професійної практичної підготовки в галузі спортивної реабілітації у 100% практикантів з фізичної реабілітації. Порівнюючи одержані дані з результатами контрольних груп, які проходили стажування в умовах реабілітаційних відділень лікувально-профілактичних закладів м. Сум, було відмічено, що рівень професійних вмінь

Фото 16

Таблиця 1
Кількість проведених основних процедур та одиниць студентами під час проходження чотирьох виробничих практик на базі реабілітаційного відділення МВЦ ДП «ОНСЦ»

Вид спорту	Консультація		Голчасті аплікатори		Ручний масаж		Інструментальний масаж		Арома масаж		Лікувальна гімнастика		«Су-Джок»		Всього				У середньо- му на 1- го студента		У серед- ньому на 1-го сту- дента за 1 день	
	про- це- дури	оди- ниці	про- це- дури	оди- ниці	про- це- дури	оди- ниці	про- це- дури	оди- ниці	про- це- дури	оди- ниці	про- це- дури	оди- ниці	про- це- дури	оди- ниці	кіль- кість	про- це- дури	оди- ниці	про- це- дури	оди- ниці	про- це- дури	оди- ниці	
Перша практика з 13 лютого по 24 березня 2006 року (29 робочих днів) — 4 магістранта																						
Спорт. гімнастика	62	62	31	34	0	0	28	52	68	128	59	59	8	8	19	256	343	64	86	2	3	
Легка атлетика	2	2	1	1	0	0	1	1	6	12	0	0	0	0	3	10	16	3	4	0	0	
Важка атлетика	3	3	3	3	0	0	8	8	7	11	0	0	0	0	1	21	25	5	6	0	0	
Фехтування	10	10	14	20	0	0	1	1	11	17	3	3	3	3	7	42	54	11	14	0	0	
Вільна боротьба	21	21	25	44	4	4	22	22	25	51	7	7	2	2	15	106	151	27	38	1	1	
Тхеквандо	28	28	50	78	2	2	40	40	35	77	4	4	8	8	16	167	237	42	59	1	2	
Співробітники	28	28	36	70	16	16	37	40	108	220	1	1	3	3	19	229	378	57	95	2	3	
Усього	154	154	160	250	22	22	137	164	260	516	74	74	24	24	80	831	1204	208	301	7	10	
Друга практика з 24 квітня по 26 травня 2006 року (21 робочий день) — 4 студента																						
Спорт. гімнастика	67	67	71	85	47	56	89	96	131	248	17	17	38	38	42	460	607	115	152	5	7	
Легка атлетика	12	12	22	49	24	27	28	28	23	56	10	10	3	3	5	122	185	31	46	1	2	
Важка атлетика	4	4	2	2	4	8	11	11	7	14	0	0	0	0	3	28	39	7	10	0	0	

Продовження таблиці 1

Фехтування	8	8	10	10	1	1	9	12	16	28	4	4	8	8	8	56	71	14	18	1	1
Вільна боротьба	5	5	6	8	0	0	4	4	0	0	3	3	7	7	3	25	27	6	7	0	0
Дзюдо	20	20	27	31	19	23	35	35	50	81	3	3	6	6	10	160	199	40	50	2	2
Тхеквандо	17	17	24	27	19	27	36	37	41	64	8	8	3	3	10	148	183	37	46	2	2
Співробітники	44	44	78	121	56	67	37	40	90	165	4	4	16	16	27	325	457	81	114	4	5
Усього	177	177	240	333	170	209	249	263	358	656	49	49	81	81	108	1324	1768	311	442	16	21
Третя практика з 2 жовтня по 1 листопада 2006 року (23 робочих дні) — 2 магістранта																					
Спорт. гімнастика	25	25	43	58	37	37	77	95	84	156	5	5	20	20	16	291	396	146	198	6	9
Співробітники	43	43	29	31	64	64	87	87	158	316	35	37	32	32	23	448	610	224	305	10	13
Усього	68	68	72	89	101	101	164	182	242	472	40	42	52	52	39	739	1006	370	503	16	22
Четверта практика з 26 лютого по 21 березня 2007 року (16 робочих днів) — 2 магістранта																					
Спорт. гімнастика	23	23	92	111	14	33	80	80	83	120	6	6	58	58	14	356	431	178	216	11	14
Вільна боротьба	9	9	18	25	0	0	21	21	15	30	2	2	16	16	6	81	103	41	52	3	3
Співробітники	14	14	30	44	4	4	42	42	49	114	9	10	1	1	14	149	229	75	115	5	7
Усього	46	46	140	180	18	37	143	143	147	264	17	18	75	75	34	586	763	294	383	18	24

Фото 17

основної групи стажерів перевищував результати контрольних груп за кількістю проведених процедур більше ніж в 3,2 рази. Під час практики основна група провела багато самостійних процедур (фото 15, таблиця 1), а також засвоїла в середньому в 5 разів більше реабілітаційних засобів і методів у порівнянні з контрольними групами студентів. За якісне проходження стажування на ім'я ректора від керівництва ДП «ОНСЦ» надійшло п'ять подяк. У листопаді між ректором Ф.М. Лиманом та професором Ю.О. Лянным з одної сторони, генеральним директором ДП «ОНСЦ» Л.Й. Смелашом та завідувачим реабілітаційним відділенням к.н.ф.в.с., доцентом С.Ю. Капраловим з другої сторони підписана угода про постійну співпрацю. Крім цього, керівництво ДП «ОНСЦ» планує забезпечити студентів-практикантів робочими місцями в реабілітаційному відділенні. У майбутньому планується зробити на базі реабілітаційного відділення «Центр підготовки майбутніх масажистів збірних команд України».

Крім цього, допомогу при вивченні авторських методик студентами-фізреабілітологами заочної форми навчання ІФК СумДПУ ім. А.С. Макаренка з навчально-консультативного пункту м. Шостка

(Сумська обл.) та при підготовці фахівців з масажу, які перебували на обліку в Сумському обласному центрі зайнятості, надали магістранти-реабілітологи Р. Маслов та В. Хоміченко, які пройшли виробничу практику на базі реабілітаційного відділення МВЦ ДП «ОНСЦ». Виступи С.Ю. Капралова на різних конференціях (наприклад, на XII Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні досягнення валеології та спортивної медицини» в м. Одеса, на пленарному засіданні II Міжнародної наукової конференції «Актуальні проблеми фізичного виховання і спорту» в м. Харкові та конференції «Теоретичні та клінічні аспекти рефлексотерапії і нетрадиційної медицини» в м. Києві, фото 16 та ін.) та семінарах, зйомка Сумським телебаченням сюжету про практику студентів-реабілітологів на базі реабілітаційного відділення МВЦ ДП «ОНСЦ», при проведенні спецкурсу супроводжувалися демонстрацією його методів цими студентами. Р. Маслов після успішного захисту магістерської роботи став викладачем кафедри «Фізична реабілітація» ІФК СумДПУ ім. А.С. Макаренка і тепер допомагає керівникові виробничої практики проводити його авторський спецкурс «Фізична реабілітація спортсменів високого класу». Крім цього він приймав ак-

тивну участь у роботі семінару «Форум масажних технологій», який був організований ТОВ «Центр Капралова» в м. Києві.

Під час проведення науково-дослідницької праці МАН (Мала Академія Наук) за допомогою голчастих аплікаторів зі спортсменами жіночої молодіжної збірної команди України з вольної боротьби в період підготовки до чемпіонату Європи 2007 р., на якому команда посіла I загальнокомандне місце (3 золотих, 2 срібні та 1 бронзова медаль) та під час чемпіонату світу 2007р., на якому команда зайняла III загальнокомандне місце (1 золота, 1 срібна та 2 бронзові медалі), за надану реабілітацію О.С. Капралова отримала подяку від президента федерації боротьби, олімпійського чемпіона Е. С. Тедеєва та головного тренера жіночої збірної команди України В. Е. Евонова. Також О.С. Капралова виграла міський та обласний конкурс МАН по темі «Медицина» та успішно виступила на республіканському конкурсі.

В грудні заочники вперше допомагали проводити керівнику практики курси підвищення кваліфікації для масажистів вищої та першої ліги Федерації футболу України (фото 17).

Висновки. Засвоєні студентами-магістрантами практичні вміння і навички під час фізичної реабілітації спортсменів високого класу значно підвищили рівень їх професійної підготовки. Аналіз анкетних даних, відгуків провідних спортсменів, а також результати їх виступів на змаганнях підтверджують ефективність реабілітаційних методик, які удосконалені С.Ю. Капраловим і застосовуються у реабілітаційному відділенні ДП «ОНСЦ».

Список літератури:

1. *Исаев Ю.А.* Нетрадиционные методы лечения остеохондроза позвоночника. — К., СКФ, 1996. — С. 310.
2. *Лянной Ю. О., Капралов С. Ю., Говтва К., Кравченко Я.* Створення реабілітаційної системи для спортсменів в Україні та підготовка фізичних реабілітологів для її функціонування / «Молода спортивна наука України». — Львів: НВФ «Українські технології», Вип. 10. — Т. 3. — 2006. — С. 332—336.
3. *Капралов С. Ю., Лянной Ю. О., Капралова А. С.* Виробнича практика студентів-реабілітологів в умовах ДП «Олімпійський навчально-спортивний центр» / Актуальні проблеми фізкультурної освіти — Харьков, 2007. — с. 38-41.
4. *Капралов С. Ю., Лянной Ю. О., Капралова А. С.* Стажировка студентов-реабилитологов в специализированных условиях со спортсменами высокого класса // Теоретичні та клінічні аспекти рефлексотерапії і нетрадиційної медицини. — К., 2007. — С. 94—102.
5. *Капралов С.Ю., Лянной Ю.О., Капралова А.С.* Производственная практика студентов в реабилитационном отделении ГП «Олимпийский учебно-спортивный центр» / Сотрудничество по проблемам формирования и укрепления здоровья: сб. материалов междунар. симпозиума. — Брест: Альтернатива, 2007. — С. 123—124.
6. *Капралов С. Ю., Лянной Ю. О.* Організація стажування в спеціалізованих умовах бакалаврів з фізичної реабілітації під час їх навчання в магістратурі // Харк. нац. пед. ун-т ім. Г.С. Сковороди. — Харьков, 2006. — С.10—13.
7. *Капралов С. Ю., Лянной Ю. О.* Шляхи покращення професійної практичної підготовки студентів-реабілітологів за рахунок вивчення новітніх реабілітаційних технологій // Український вісник реабілітології. — Суми: СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2005. — С. 80—89.
8. *Капралов С. Ю.* «Особенности применения разных геометрических групп игольчатых аппликаторов в сборных командах Украины» // Журнал «Лижный спорт». — К. — 2005. — № 9. — С. 40—44.
9. *Капралов С. Ю.* Физическая реабилитация больных нейроциркуляторной дистонией вследствие черепно-мозговой травмы: Диссертация на соискание ученой степени канд. наук по физическому воспитанию и спорту: 24.00.02 — Физическая культура, физическое воспитание разных групп населения / НУФВБ Украины. — К., 2000. — 198 с.
10. *Кузнецов И. И.* Иппликатор Кузнецова. — М., 1991. — 18 с.
11. *Ляпко Н.Г.* Аппликаторы Ляпко. Методические рекомендации. — Донецк, 2005. — С. 49.
12. *Пак Чжэ Ву.* Сам себе Су-Джок доктор. — М.: Су-Джок Академия, 2005. — 185 с.

Надійшла до редакції 20.03.2008 р.

Капралов Сергей, Лянной Юрий. Производственная практика студентов-реабилитологов в условиях ГП «ОУСЦ».

Статья посвящена производственной практике студентов-реабилитологов в условиях ГП «ОУСЦ». Особенность производственной практики состоит в том, что студенты-практиканты после изучения материала самостоятельно проводили большинство физреабилитационных процедур. Анализ анкетных данных, отзывы ведущих спортсменов, а также результаты их выступлений на соревнованиях подтверждают эффективность реабилитационных методик, усовершенствованные С.Ю. Капраловым и применяются в реабилитационном отделении ГП «ОУСЦ» и стали основой специального курса «Физическая реабилитация спортсменов высокого класса» в ИФК СумГПУ им. А.С. Макаренко. Рассматриваются возможности подготовки и трудоустройства физических реабилитологов в соответствующих учебно-спортивных центрах для обеспечения процесса восстановления и улучшения работоспособности спортсменов.

Ключевые слова: физическая реабилитация, профессиональная подготовка, спортсмены.

Kapralov Sergey, Lyannoy George. Industrial practice of students of physical rehabilitation in the rehabilitation department of «the Olympic Training Sport Centre».

The article is devoted to the industrial practice of students of physical rehabilitation in the rehabilitation department of «the Olympic Training Sport Centre» (Kiev). The main peculiarity of the practice is that students after studying a material independently carried out the majority of physical rehabilitation procedures. The analysis of biographical form data, responses of conducting sportsmen, and also results of their performances at competitions confirm efficiency of rehabilitation techniques, improved by S.Y. Kapralov and now are applied in the rehabilitation department of «the Olympic Training Sport Centre» (Kiev) and became a basis of the special course «Physical rehabilitation of sportsmen of a high class» in the Institute of Physical Training the Sumy's state pedagogical university of A.S. Makarenko. In future further opportunities of preparation and employment specialists of the physical rehabilitation in the appropriate training-sports centers for providing the process of renewal and improvement of efficiency of sportsmen are considered.

Key words: physical rehabilitation, vocational training, sportsmen.

Нова книжка

Худолій О.М.

X98 Основи методики викладання гімнастики: Навч. посібник. У 2-х частинах. — 3-є вид., випр. і доп. — Харків: «ОВС», 2008. — Ч. 2. — 464 с: іл. ISBN 966-7858-52-9.

У навчальному посібнику розглянута методика викладання гімнастики в школі і ДЮСШ, а також методика організації і проведення змагань зі спортивної гімнастики.

Посібник рекомендовано викладачам і студентам факультетів фізичного виховання вищих педагогічних навчальних закладів III—IV рівня акредитації та вчителям фізичної культури середніх загальноосвітніх шкіл.

Рекомендовано

Міністерством освіти і науки України як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів (лист № 14/18.2—1928 від 17.11.03)

Сергієнко Л.П.

C32 Практикум з психології спорту: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів фізичного виховання і спорту. — Харків: «ОВС», 2008. — 256 с. (МОН України, лист № 1-4/18-Г-1054 від 14 травня 2008 р.) ISBN 966-7858-51-0.

У навчальному посібнику викладено зміст практикуму з психології спорту та програми з даної навчальної дисципліни. У практикумі наведено короткий зміст лекцій. Фактично це конспекти лекцій, які особливо потрібні студентам заочного відділення та тим, хто навчається дистанційно. На практичних заняттях студентам пропонується виконання психологічних та дидактичних тестів. Навчальний посібник доцільно використовувати під час підготовки до семінарських занять, заліків та іспитів.

Навчальний посібник рекомендовано студентам вищих навчальних закладів освітнього напрямку «Фізичне виховання і спорт» та «Психологія». Може бути корисним для викладачів, фахівців у галузі психології, тренерів, спортсменів високої кваліфікації, широкого кола читачів.